

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1647/2024
10.12.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Милене Рашић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Јеленом Паравиња, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела крађа из члана 203. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Ивана Јелића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Пазару 14К. бр.741/23 од 03.07.2024. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1. 134/24 од 16.09.2024. године, у седници већа одржаној дана 10.12.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Ивана Јелића, у делу који се односи на повреду закона из члана 438 став 1. тачка 10) и члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Пазару 14К. бр.741/23 од 03.07.2024. године и Вишег суда у Новом Пазару Кж1. 134/24 од 16.09.2024. године, док се у преосталом делу, **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Пазару 14К. бр.741/23 од 03.07.2024. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела крађа из члана 203. став 1. Кривичног законика и осуђен на новчану казну у одређеном износу од 100.000,00 динара, коју је дужан платити у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, на начин ближе означен изреком пресуде, уз упозорење да уколико не уплати новчану казну у одређеном року, суд ће новчану казну заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. Пресудом је одлучено о трошковима кривичног поступка и имовинско-правном захтеву, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару Кж1. 134/24 од 16.09.2024. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА – адвоката Ивана Јелића изјављена против пресуде Основног суда у Новом Пазару 14К. бр.741/23 од 03.07.2024. године, а првостепена пресуда потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Иван Јелић, због повреде закона, сходно члану 485. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, утврди да је повређен закон у корист окривљеног АА и укине пресуду Основног суда у Новом Пазару 14К. бр.741/23 од 03.07.2024. године и пресуду Вишег суда у Новом Пазару Кж1. 134/24 од 16.09.2024. године и предмет врати на поновно одлучивање или исте преиначи на тај начин што ће окривљеног АА ослободити од кривичне одговорности за кривично дело крађа из члана 203. став 1. КЗ РС.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет и након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреде кривичног закона из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП и члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да је суд побијаном правноснажном пресудом повредио забрану преиначења на штету окривљеног прописану одредбом члана 453. ЗКП, јер је поступајући по жалби браниоца окривљеног, након укидања пресуде Основног суда у Новом Пазару 14.К.бр. 640/22 од 06.07.2023. године, у поновном поступку изменио пресуду на штету окривљеног. Као измену на штету окривљеног бранилац наводи да је суд у поновљеном поступку у чињенични опис додао речи, којима је на главном претресу од 17.01.2023. године јавни тужилац прецизирао оптужни акт: “одузео туђу покретну ствар”, које се нису налазиле у изреци првобитне укинуте пресуде, а против које је жалба изјављена само у корист окривљеног.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости Врховни суд оценио је неоснованим, из следећих разлога:

Одредбом члана 453. ЗКП прописано је да, ако је изјављена жалба само у корист оптуженог, пресуда се не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције.

Из списка предмета утврђује се да је првобитним оптужним предлогом ОЈТ у Новом Пазару КТ.бр.547/22, КТО-583/22 од 27.09.2022. године окривљеном АА стављено на терет извршење кривичног дела крађа из члана 203. став 1 Кривичног законика, због ког дела је оглашен кривим пресудом Основног суда у Новом Пазару 14.К.бр. 640/22 од 06.07.2023. године, донетом у ранијем поступку, за које дело је окривљени осуђен на новчану казну у одређеном износу од 100.000,00 (стохиљада) динара, коју је дужан платити у року од 3 (три) месеца од дана правноснажности пресуде.

Ова пресуда је, усвајањем жалбе браниоца окривљеног АА- адвоката Ивана Јелића, укинута решењем Вишег суда у Новом Пазару Кж1 163/23 од 13.12.2023.године, а предмет враћен Основном суду у Новом Пазару на поновни поступак, након чега је окривљени, у поновљеном поступку, по оптужном акту прецизираном од стране јавног тужиоца на главном претресу одржаном 17.01.2023. године, побијаном правноснажном пресудом оглашен кривим због истог кривичног дела – из члана 203. став 1. КЗ, за које је осуђен истом казном - новчана казна у одређеном износу од 100.000,00 (стохиљада) динара, коју је дужан платити у року од 3 (три) месеца од дана правноснажности пресуде, а иста је у свему потврђена пресудом другостепеног суда.

Упоређивањем правне квалификације предметног кривичног дела, у односу на које је истакнута битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, по ранијој и побијаној првостепеној пресуди, очигледно је да је окривљени побијаном првостепеном пресудом оглашен кривим за исто кривично дело, због ког је оглашен кривим и ранијом првостепеном пресудом у овом кривичном поступку- због кривичног дела крађа из члана 203. став 1. Кривичног законика.

Када је у питању кривична санкција којом је окривљени осуђен побијаном првостепеном пресудом - новчана казна у одређеном износу од 100.000,00 (стохиљада) динара, коју је дужан платити у року од 3 (три) месеца од дана правноснажности пресуде, очигледно је и да је ова кривична санкција иста као кривична санкција на коју је окривљени осуђен претходном првостепеном пресудом за исто кривично дело.

Самим тим, по налажењу Врховног суда, нижестепени судови у поновљеном поступку, након укидања раније првостепене пресуде, нису прекршили забрану преиначења на штету окривљеног (*reformation in reus*) ни у погледу правне квалификације кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом, нити у погледу кривичне санкције.

По налажењу Врховног суда, стоје наводи изнети у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног – да је јавни тужилац прецизирао оптужни предлог КТ.бр.547/22, КТО-583/22 од 27.09.2022. године, на главном претресу од 17.01.2023. године, на тај начин што је додао речи “ одузео туђу покретну ствар”. Међутим, по оцени Врховног суда, чињенични опис из раније првостепене пресуде, без обзира што није изричито садржао речи „одузео туђу покретну ствар“, суштински описом да је окривљени претакао гориво из аутобуса власништво оштећеног у свој аутобус, чинећи то у намери да себи прибави противправну имовинску корист, представља одузимање туђе покретне ствари на који начин побијаном пресудом окривљени није оглашен кривим за већу криминалну активност него ранијом првостепеном пресудом.

Стога је Врховни суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног, у делу у којем се нижестепене пресуде побијају због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, у вези члана 453 ЗКП, оценио неоснованим.

Врховни суд је имао у виду одлуке Врховног касационог суда на које се бранилац окривљеног позива у поднетом захтеву за заштиту законитости и то Кзз 1083/2018 од 03.10.2018. године и Кзз 142/2019 од 20.07.2019. године, које се односе на уношење субјективних елемената кривичног дела у изреку пресуде, али се у суштини

не ради о истим правним ситуацијама, па су те одлуке без утицаја на одлуку Врховног суда у овом предмету.

Неосновано се истим захтевом указује и да су нижестепене пресуде донете уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости наведену повреду образлаже наводима да у конкретном случају опис дела који је наведен у изреци не представља кривично дело крађа из члана 203. став 1. КЗ, јер изрека пресуде не садржи све елементе кривичног дела крађа из члана 203. став 1. КЗ, имајући у виду да окривљени није имао намеру да прибави противправну имовинску корист, јер у изреци пресуде није наведено којом то радњом окривљени врши ово кривично дело, односно на који начин претаче гориво.

Одредбом члана 203. став 1. КЗ прописано је да крађу чини онај ко туђу покретну ствар одузме другом у намери да њеним присвајањем себи или другом прибави противправну имовинску корист.

Из изреке првостепене пресуде произилази да је окривљени у периоду ближе описаном изреком пресуде, „....., у урачунљивом стању, свестан свога дела чије извршење је хтео, одузео туђу покретну ствар, у Новом Пазару, у насељу ..., са паркинга агенције „Кимал“, претакао гориво из аутобуса који је у власништву оштећеног – агенције „Кимал“ у свој аутобус, на тај начин што је свој аутобус окренуо на паркингу тако да је резервоар тог аутобуса био наспрам резервоара другог аутобуса који је у власништву агенције „Кимал“ рег.ознаке ..., те је на тај начин у више наврата источио укупно 230 литара горива „еуродизел“ укупне новчане вредности 46.077,00 динара, у намери да тиме прибави себи противправну имовинску корист при чему је био свестан да је његово дело забрањено“.

Полазећи од наведеног и цитираних законских одредби, по налажењу Врховног суда, из изреке побијане правноснажне пресуде, јасно произилазе сва субјективна и објективна обележја бића кривичног дела крађа из члана 203. став 1. КЗ, односно јасно произилази да је окривљени АА, критичном приликом предузео радњу извршења наведеног кривичног дела, јер је у урачунљивом стању, свестан свога дела чије извршење је хтео, одузео туђу покретну ствар тако што је претакао гориво из аутобуса у власништву оштећеног у свој аутобус чиме је у више наврата источио укупно 230 литара горива „еуродизел“ укупне новчане вредности 46.077,00 динара, у намери да тиме прибави себи противправну имовинску корист, при чему је био свестан да је његово дело забрањено. Радњу кривичног дела крађа из члана 203. став 1. КЗ представља одузимање туђе покретне ствари, које је довршено када је дошло до прекидања туђег притежања и до заснивања новог притежања над покретном ствари од стране лица које је прекинуло раније притежање - што је претакањем горива из аутобуса оштећеног у свој аутобус окривљени и учинио, при чему је у време извршења кривичног дела био свестан свог дела чије је извршење хтео, као и забрањености истог, и при чему је поред умишљаја као субјективног елемента предметног кривичног дела окривљени имао и намеру прибављања противправне имовинске користи.

Имајући у виду наведено Врховни суд је неоснованим оценио наводе захтева да у конкретном случају недостају битни елементи кривичног дела – крађа, јер изрека

правноснажне пресуде у конкретном случају садржи све, како објективне тако и субјективне елементе кривичног дела крађа из члана 203. став 1.КЗ.

У образложењу захтева за заштиту законитости бранилац окривљеног указује и на повреду одредаба члана 16. став 5. ЗКП, сматрајући да првостепени суд материјалне доказе- налаз и мишљење вештака трасолога није ценио у складу са основним начелом кривичног процесног права – *in dubio pro geo*, према ком је одлуку морао донети у корист окривљеног.

Надаље са тим у вези, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости наводи да је нејасно на основу чега суд прихвата у потпуности налаз и мишљење вештака трасолога на основу кога закључује да је окривљени вршио претакање на начин како се наводи у оптужном акту, док се у налазу и мишљењу вештака трасолога наводи „Међутим на основу садржаја наведеног видео снимка, није могуће на несумњив и поуздан начин утврдити да је критичном приликом претакање горива вршено на начин што су резервоари два паркирана аутобуса били повезани пумпом за претакање горива“, изводећи сопствени закључак да се не може закључити да је претакање горива опште вршено.

Поред наведеног, у захтеву бранилац истиче и да је нижестепеним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, јер је изрека пресуде неразумљива обзиром да не садржи све елементе кривичног дела сходно члану 14. став 1. КЗ.

Међутим, како одредбом члана 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која у поступку има у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреда ових одредаба, то је Врховни суд, захтев браниоца у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Јелена Паравиња, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић